

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 56 (1694)

1958 m. liepos mėn. 16 d., trečiadienis

Kaina 15 kap.

ŠLOVINGOSIOS 40-OSIOS METINĖS

Šiomet sukanka 40 metų, kai buvo įkurta Lietuvos Komunistų partija ir įvyko 1918–1919 metų proletarinė revoliucija Lietuvoje. Šiomis dienomis paskelbtame LKP Centro Komiteto nutarime dėl šlovingo jubilėjaus minėjimo plačiai apžvelgiamas Lietuvos darbo žmonių kovų ir pergalų kelias, kuris buvo nuveiktas Komunistų partijai vadovaujant.

Pirmosios komunistų organizacijos Lietuvoje, sakoma nutarime, susikūrė vokiečių okupacijos laikotarpiu 1918 m. Šis marksizmo-leninizmo mokslo šalininkų — revoliucinių darbininkų, valstiečių ir inteligentių, stojusių po Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos vėliava. Lietuvos Komunistų partija kūrėsi vadovaujama RKP(b) Lietuvos sekcijų Centro Biuro su bolševikais V. Kapsuku ir Z. Angariečiu priešakyje. 1918 m. spalio 1–3 d. d. Vilniuje gillame pagrindyje įvyko Lietuvos Komunistų partijos pirmasis suvažiavimas.

Lietuvos darbininkai, valstiečiai ir geriausioji lietuvių inteligentijos dalis 1918 metų pabaigoje ir 1919 metų pradžioje, atkakliai kovodami išvijo vokiškuosius okupantus, nuvertė vietinės buržuazijos valdžios organus ir didesnėje Lietuvos dalyje sukūrė Tarybų valdžios organus. Lietuvos laikinosios revoliucinės darbininkų ir valstiečių

Anglijos ir Prancūzijos imperialistai, vykdydami karinę intervenciją prieš Tarybų Rusiją, pasinaudodami stambiomis vokiškųjų grobikų ir lenkiškųjų buržuazinių nacionalistų karinėmis pajėgomis, padėjo vietinei buržuazijai bei dvarininkams 1919 metais pasmaugti jauną dar nesustiprėjusią Lietuvos Tarybų Socialistinę Respubliką.

Nepaisant žiauraus teroro ir reakcijos slautėjimo, Lietuvos darbininkai ir valstiečiai pasilaikė kovą prieš buržuazijos ir užsienio kapitalo viešpatavimą. Iš gilaus pagrindžio Lietuvos Komunistų partija daugiau kaip 20 metų nenuilstamai kovojo už darbininkų klasės, marksizmo leninizmo idėjų pergalę, vadovavo darbininkų ir valstiečių kovai už Tarybų valdžią.

Toliau nutarime nurodoma, kad sustiprėjus revoliuciniam judėjimui, 1940 metais Lietuvos darbo žmonės, Tarybų Sąjungos tautų nesavanaudiškai padedami ir Komunistų partijos vadovaujami, nuvertė fascistinę diktatūrą. Visos liaudies išrinktas Liaudies seimas paskelbė Lietuvoje Tarybų valdžią. Tarybų Lietuva savo noru įstojė į Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungą.

Didžiojo Tėvynės karo metais Komunistų partija vadovavo partizaniniam judėjimui Lietuvoje. Šimtai Lietuvos komunistų ir komjaunimo

klus lietuvių tautos gyvenime, mobilizuoti respublikos darbo žmonės į kovą už partijos XX suvažiavimo nutarimų nubrėžtos komunistinės statybos programos įvykdymą.

Nutarime pasiūlyta šlovingųjų metinių garbei išvystyti masinį socialistinį lenktynavimą už tolesnį respublikos socialistinės ekonomikos pakėlimą, pirmalaikį trečiųjų šeštojo penkmečio metų liaudies ūkio plano, žemės ūkio darbo žmonių prisilimų įsipareigojimų įvykdymą, už tolesnį lietuvių tautos mokslo ir socialistinės kultūros suklestėjimą.

Nutarime nurodoma, kad vystant masinį politinį darbą, panaudojant konkrečią istorinę medžiagą, reikia atskleisti organizuojanti vaidmenį Lietuvos Komunistų partijos, vadovavusios Lietuvos darbo žmonių kovai prieš vokiškuosius okupantus, prieš buržuazijos diktatūrą, už socialistinę pergalę, už Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos sukūrimą, demaskuoti buržuazinius nacionalistus, kaip lietuvių tautos interesų išdavikus, vykdžiusius reakcinę antilaudinę politiką.

Nutarime pasiūlyta partijos miestų ir rajonų komitetams, miestų ir rajonų vykdomiesiems komitetams, komjaunimo organizacijoms sutvarkyti atmintinas vietas, susijusias su kova už Tarybų valdžią.

— Štai šią pievą nušovė liepos pradžioje, dar spėja užaugti geras aiolas, o dabar ir pirmoji žolė neplautą, — sako Kažemėkas. — Jau nystėje aš pats joje po du kartus šienaudavau, o vėlai rudenį valstiečiai dar ganydavo gyvulius.

Atsisveikinę su Kažemėku, vykštame toliau. Netoli kolūkio kontoros kolūkiečiai Juozas Igaunis ir Eugenijus Povilavičius arklintais grėbliais grėbė dobitus.

— Daugiau mūsų brigadoje ir neišskokite dirbančių šienapliūtė, — atsako jie į mūsų klausimą, — vakar dviem šienapliūtėm buvo plauti dobitai, o dabar padarė pertrauką iki pirmadienio.

LKP ROKIŠKIO RAJONO KOMITETE IR RAJONO DŽDT VYKDOMAJAME KOMITETE

Dėl pasėlių priežiūros ir pašarų gamybos „Pirmyn“, „Ragelių“, „Nemunėlio“ ir „Žvaigždės“ kolūkuose

LKP Rokiškio rajono komitetas ir rajono DŽDT vykdomasis komitetas apsvarstė klausimą dėl pasėlių priežiūros ir pašarų gamybos „Ragelių“ (pirmininkas drg. Jakubonis), „Nemunėlio“ (pirmininkas drg. Mančiunskas), „Žvaigždės“ (pirmininkas drg. Baraišis), „Pirmyn“ (pirmininkas drg. Brogelė) kolūkuose. Priimta nutarime pažymima, kad minėtuose kolūkuose blogai prižiūrimi kukurūzų pasėliai. „Žvaigždės“ kolūkyje dėl blogos priežiūros 5 ha kukurūzų žuvo, bloga padėtis „Nemunėlio“ kolūkio 1 brigadoje, kur kukurūzų pasėlius 5 ha plote nusteibė piktžolės. Dėl silpnos kontrolės iš valdybų pusės blogai prižiūrimi kukurūzai, pasodinti prie pasodybinių sklypų. Šiuose, o taip pat ir kituose rajono kolūkuose nepraktikuojamas efektyvus piktžolių naikinimas cheminiu būdu.

Partijos rajono komitetas ir rajono vykdomasis komitetas nurodė, kad „Ragelių“, „Nemunėlio“, „Žvaigždės“ ir „Pirmyn“ kolūkių vadovai dar vis neįvertina ankstyvojo siloso gamybos reikšmės, kartoja eilės metų klaidas. „Nemunėlio“ ir „Ragelių“ kolūkuose dar nepagaminta nė vienos tonos

re todel, kad minėtų, o taip pat ir kitų rajono kolūkių vadovai bei žemės ūkio specialistai silpnai tesigilina į stiprios pašarų bazės sudarymą, nepaskaičiuoja, kiek reikės pagaminti siloso bei kitų pašarinių kultūrų ir kokie yra rezervai tam, kad įvykdytų užsibrėžtą uždavinį — turėti po 10 tonų sultingųjų pašarų vienai karvei. Kolūkių valdybos nesudaro pašarų gamybos planų, neduoda atskiroms brigadoms konkrečių uždavinių.

LKP rajono komitetas ir rajono vykdomasis komitetas pareikalavo iš „Ragelių“, „Nemunėlio“, „Žvaigždės“ ir „Pirmyn“ kolūkių vadovų bei žemės ūkio specialistų tuojau pat pašalinti nurodytus trūkumus vykdant pasėlių priežiūrą ir pašarų gamybą.

Minėtuose, o taip pat ir kituose kolūkuose būtina kuo skubliausiai kukurūzų pasėlių išravėti piktžoles, per vasaros laikotarpį nemažiau kaip du-tris kartus įdirbti tarpueilius ir po to išretinti, išravėti bei išpurenti lizdus, kad pasėliuose nebūtų piktžolių, kad kukurūzai būtų normalaus tankumo ir kad dirva visą laiką būtų puri.

Būtina pašarinių kul-

— Prieš reikėtų atlikti buvo susirūpinata pradėti gaminti silosą. Pagaminus apie 30 tonų, darbas nutrūko dėl žolės stokos. Tačiau iš tikrųjų žolės yra daug. Po metra su virš aukščio stekia žemose vietose augantieji ašarai ir kitos žolės. Daug įvalerijų žolių pakelėse, klemuose. Tai tinkama žolė siloso gamybai.

Labai rimta klaida kolūkyje daroma vėlinant šienapliūtę. Vien mašinomis neįmanoma nuplauti pievų, kurių nemaža dalis yra nelygūs. Tad reikia kuo greičiau nuimti iš palėpių daigtus ir organizuoti visus, kas tik gali, sukli pradalgi. Laukti nebėra ko.

J. Gražys

ūkiečių, auginančių kolūkiui pašarines kultūras, atsakomybę už pasėlių priežiūrą, laikyti papildomą darbo atlyginimą pagal atliktų darbų laiką ir kokybę, o blogai prižiūrintiems pasėlius uždėti materialinę atsakomybę.

Reikia imtis visų priemonių ankstyvojo siloso gamybai paspartinti, paskaičiuojant, kad kiekvienai karvei būtų užraugta nemažiau kaip 2 tonos ankstyvojo siloso. Užtikrinti, kad ankstyvasis silosas būtų geros kokybės ir laikui užpajamuotas. Jam raugti panaudoti visų pirma laukines žoles, paupių ir paežerių augmeniją bei nesunaudotas papildomas šėrimui ir ganyklai skirtas vienmeses ir kitas žoles.

Rekomenduojama kolūkių valdyboms sudaryti nuolatinės brigadas iš laukininkystės ir gyvulininkystės fermų darbuotojų silosui raugti, išskiriant šioms brigadoms reikalingą transportą ir inventorių. Šių brigadų nariams už gerą darbą ruošiant silosą mokėti papildomą atlyginimą.

Būtina klausimą apie pasėlių priežiūrą ir pašarų gamybą apsvarstyti kolūkių valdybų posėdžiuose, partinėse ir komjaunimo organizacijose, apylinkių larybose, mobilizuojant vi-

Prąjęs pavasaris buvo labai sunkus „Žvaigždės“ kolūkio nariams. Jėl pašarų stokos tvarysė vos bepastovėjo ni kojų karvės, arkliai ebepatempė net tuščių ežimų.

Atrodo, ši skaudi panoka turėjo gillai pasitikti kiekvieno valdybos nario, brigadininko ir kolūkiečio atmintyje, kad šiomet skirtų rimtą dėmesį pašarų bazės sutarymui.

Praeina geriausias šienapliūtės vykdymo terminai, o padaryta labai dar mažai. Per porą savaičių nenušienauta ir pusė dauglamečių žolių. Natūralinių pievų šienavimas dar visai nepradėtas.

Anksti rylią, dar rasai nenukritus, atvykstame

antrąją laukininkystės brigadą. Kiekvienas, kuris nors bent vieną vasarą paplovė su daigiu, pasakys, kad plauti anksti, su rasa, yra daug lengviau. Deja, šioje brigadoje nei ryto, nei dienos metu nematėme nė vieno šienplovio. Tačiau namų palėpėse matėsi nuo praėjusio rudens teberūdyjantieji daigtai.

Paskutiniams ramos lašeliams krintant sutikome begrižtantį iš pievinės seną kolūkietį Joną Kažemėką.

Atsisėdę ant vežimo krašto, mes kalbamės su šiuo senuku.

— Aš nesuprantu, ką galvoja kolūkio valdyba, kad pievų nešienauja? — kalba Jonas Kažemėkas. — O gal jiems

sienupiūte

J. Daugaitė

Po 10 tonų siloso

Kolūkyje pačiame įkarštyje ankstyvojo siloso gamyba. Šiuo metu pagaminta 160 tonų šio vertingo pašaro. Silosas gaminamas iš įvalerijų piktžolių, kurių gausu pakelėse, pamiškėse ir kitur. Kolūkiečiai šiais metais visuomeniniam gyvuliams paruošė apie 310 tonų ankstyvojo, o iš viso — 1600 tonų siloso. Kiekvienai karvei teks po 10 tonų siloso.

N. Savičkas

PARTIJOS GYVENIMAS

Kolūkiečių aktyvumas — svarbiausia sąlyga gamybai vystyti

Viena iš svarbiausių sąlygų kolūkio gamybos vystymui yra kolūkiečių gamybinio aktyvumo, jų politinio sąmoningumo kėlimas. Kokla gi padėtis šiuo klausimu „Jaunosios gvardijos“ kolūkyje?

Partinė organizacija ėmėsi kai kurių priemonių kolūkiečių aktyvumui pakelti. Kartu su kolūkio valdyba buvo peržiūrėti gyvulininkystės darbuotojų, brigadininkų kadrų. Neaktyvių ir apsišildėlių vieton parinkti sąžiningi žmonės, gabūs darbo organizatoriai. Kolūkio agitatoriai, o jų yra 10, organizuoja pasikalbėjimus su kolūkiečiais svarbiausiais einamojo momento klausimais. Bet tai beveik ir viskas, kas daroma kolūkiečių aktyvumo kėlimui.

Negalima pateisinti partinės organizacijos atslaidumo kolūkio valdybos atžvilgiu. Dar pernai, vadovaujant kolūkiui P. Rimkui, neteisingai buvo apskaičiuotos kolūkio pajamos, jos buvo labai išpūstos. Todėl, atsiskaitant su kolūkiečiais, trūko pinigų apmokėti jiems už darbdarinius. Iki šio laiko už praėtųjų metų darbdarinius piniginių atlyginimų gavo tik penktoji brigada. Kada gaus kitų brigadų kolūkiečiai — neaišku.

Nors kolūkyje iki šiol darbdarinių vertė tebėra nedidelė, bet kolūkiečiams, o ypač gyvulininkystės darbuotojams, netaikomas papildomas atlyginimas, atsivėlgiant į gautą produkciją. Nenumatytos jokios paskatinimo priemonės aktyviausiems kolūkiečiams, brigadininkams už gerą pasėlių priežiūrą, pašarų paruo-

šimą, siūso gamybą ir kita.

Dėl susidaręs sunkios finansinės padėties neišmokamas piniginis avansas už šių metų darbdarinius.

Svarbi priemonė gamybinio aktyvumo kėlimui yra socialinis lenktyniavimas. Bet jis čia organizuojamas formaliai. Metų pradžioje visi kolūkiečiai prisėmė socialistinius įsipareigojimus laukininkystėje ir gyvulininkystės produktų gamybai padidinti.

Partinė organizacija kiekvieną mėnesį šaukia savo susirinkimus, dažnai į juos kviečia kolūkio valdybos narius, brigadininkus, gyvulininkystės darbuotojus. Susirinkimuose svarstomi svarbūs kolūkio gamybos klausimai. Komunistai ir nepartiniai aktyvus duoda gerų pasiūlymų. Bet vėliau jie užmirštami. Jokios dokumentacijos — darbo planų, susirinkimų protokolų, nutarimų — partinė organizacija neturi. Aišku, kad neturint priimto nutarimo, negali būti kalbos apie jo vykdymą.

Partinė organizacija ir jos sekretorius drg. Micevičius apleido individualų darbą su aktyviausiais, geriausiais kolūkiečiais. Todėl jau kuris laikas naujas augantis partijos eilės. O šiuo metu į TSKP kandidatus ruošiamas tik vienas žmogus.

Visus šiuos trūkumus galima pašalinti. Tam reikia tik daugiau reiklumo iš partinės organizacijos sekretoriaus pusės komunistų, kolūkio valdybos atžvilgiu, visą veiklą nukreipti darbu su žmonėmis, jų auklėjimui. Tada pakils ir kolūkiečių darbo aktyvumas, jų politinis sąmoningumas.

A. Stašys

Veikia lektoriumi

Rajono vietinio ūkio valdybos dirbantieji su dideliu įdomumu išklause Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos lektoriaus drg. Nako paskaitą „Dirbiniai žemės palydovai“.

Šiuo pranešimu pradėtas paskaitų ciklas mokslo ir technikos klausimais. Vietinio ūkio valdybos dirbantiesiems numatyta perskaityti keturias paskaitas. Lektoriumo darbe dalyvauja lektorai drg. drg. Lapelka, Rinkevičius ir kt.

H. Vitkus

„Juodupės“ vilnionių audinių fabrike „Nemunas“ pradėjo darbą Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos lektoriumas. Pirmąją paskaitą apie tarptautinę padėtį skaitė partijos rajono komiteto lektorius drg. Kalačiovienė. Lektoriumas veiks kiekvieną trečiadienį.

A. Vaitiekūnaitė

BRANGUS DRAUGE!

Mūsų respublika ruošiasi sutikti įžymią sukaktį — Lietuvos Komunistų partijos įkarimo ir 1918—1919 metų proletarinės revoliucijos Lietuvoje keturiasdešimtmetį.

Tarybų valdžios metais respublikoje, o taip pat ir mūsų rajone pasiekti didžiuliai laimėjimai visose gyvenimo srityse. Naujas kūrybines ir darbo pergales mūsų rajono darbo žmonės ruošia keturiasdešimtmečio sukaktiui.

Parašykite, su kokiais laimėjimais šią šlovingą datą sutinka Jūsų žmonė, kolakis, Jūs asmeniškai. Mūsų rajonas turtingas revoliucinėmis tradicijomis. Papasakokite apie kovotojus už Tarybų valdžią rajone, apie revoliucines kovas Jūsų gyvenamojoje vietovėje. Redakcija kviečia visus revoliucinio bei partizaninio judėjimo dalyvius papasakoti savo prisiminimus. Jūsų laišku padės redakcijai geriau nušviesti revoliucinę rajono praeitį, parodyti komunistų kovotojus dėl šviesesnės ateities, darbo pirmūnus, kovojančius už naujas darbo pergales šventės garbei.

Laukiame Jūsų laiškų, brangus skaitytojai!

„PO SPALIO VĒLIAVA“ REDAKCIJA

Druskininkų kurorte

„Žalioji miestas“ — taip nuo seno vadinami Druskininkai. Ir ne veltui. Prieš 120 metų įsikūręs Druskininkų kurortas paskendęs amžinai žaliuojančiame pušyne. Tarybinės valdžios metais jis išaugo į visąsąjunginio masto kurortą. Druskininkus kasmet atvažiuoja gydytis ir ilsėtis tūkstantai žmonių iš

visos mūsų plačiosios Tėvynės kampelių. Čia juos vilioja ne tik gražios apylinkės, bet ir puikiai įrengtos gydyklos, aprūpintos naujausia medicinine aparata.

Kurorte yra penkios sanatorijos suaugusiems ir viena vaikams, vieneri poilsio namai, kurortinė poliklinika, purvo gydykla ir gydymosi

fizikultūros parkas. Dauguma sanatorijų ir poilsio namų veikia ištisus metus. Čia dirba apie šimtą gydytojų ir du šimtus medicinicos seserų.

Šiais metais Druskininkuose iš viso gydytis ir ilsėtis iki 17.000 žmonių.

Nuotraukoje:

Druskininkų sanatorijos „Vilnius“ poilsiautojos — Skuodo rajono „Narydyžių“ kolūkio galvijų fermos vedėja Petronėlė Vičiulienė, apdovanota medaliu „Už pasižymėjimą darbe“ ir Krasnojarsko krašto Širinskio rajono tarybinio ūkio „Oziorny“ verselių augintoja Marija Barašova.

M. Baranausko (ELTA) nuotr.

TRUMPAI

Po šimtą klausinių iš kiekvienos vištos gavo „Šetekšnos“ kolūkio paukščių fermos darbuotojai.

S. Kačiulis

Kasmet plečiama avių ferma „Vyturio“ kolūkyje. Dabar fermoje yra 81 avis arba kiekvienam šimtui ha žemės naudmenų tenka po 8,4 avies.

L. Karla

pat kultūros organų, profsąjungų ir kitų visuomeninių organizacijų atstovų pasitarimas. Jame buvo svarstyti klausimai, susiję su tarybinio jaunimo dalyvavimu

Redaktorius Z. LAPINSKAS

KOLŪKIŲ IR GYVENTOJŲ ŽINIAI
Rajono vietinio ūkio valdyba praneša, kad Rokiško miesto malūnas nuo 1956 m. liepos mėn. 1 d. veikia pilnai.

PILIEČIŲ DĖMESIUI
VITAMINO „C“ SIRUPAS STIPRINA ORGANIZMĄ, SUŽADINA APETITĄ, SUSTIPRINA ATSPARUMĄ LIGOMS. Ypač patariama vartoti vaikams, paaugliams, sergantiems tuberkulioze ir anemija.
Reikalaukite visose vaistinėse.
Punevežio vaistų sandėlis

Pakabinamoji laistymo mašina

Visasąjunginis žemės ūkio masinių gamybos mokslinio tyrimo institutas sukonstravo ilgą srovę duodančią pakabinamąją laistymo mašiną DDN — 45. Ji bus laistomos daržovės, techninės kultūros, vaismedžių ir kiti augalai.

Mašina, kurią valdo vienas žmogus, galima per dieną aplaistyti maždaug tris hektarus pasėlių, jei laistymo norma — 300 kubinių metrų vandens į vieną hektarą. Ji pakeičia prikabinamąją tokio pat tipo mašiną.
(TASS — ELTA)

Dėl įvykių Libane

Sukilėliai Beirutą gatvėje.

Čekoslovakijos telegramų agentūros nuotr.

Redakcija: Rokiškis, Tarybų a. Nr. 22. Telef.: redaktoriams — 4j (miesto ATS), redakcijos — 18 Spaudė Rokiško r.į. spaustuvė. Užs. Nr. 398. Tir. 2500

NE SAVAITĒS, MĒNESIAI, O DIENOS IR VALANDOS LEMIA DERLIŪ!

* „Pergalēs“ kolūķio I brigada negamina ankstyvojo siloso * Nesimato šienpioviu „Žvaigždēs“ kolūķijē * Šefas ir jo kukurūzai * O kaip jūs, moksleiviai — kamajiečiai, prižiūrite derliū?

VIETOJE DARŽOVIŪ — SVĒRĒS...

Nedideliu keletu pasukome pro Kamaju vidurine mokyklos pastata. Netoliese pasirodo krepšinio aikštelės stulpai. Mokykloje darbas pasibaigē. Nebetricdo jā apgaubtos lylos skambutis, moksleiviu balsai. Retkarčiais pasigirsta tik plaktuko kauksėjimas. Mokykloje vyksta remontas...

Einame toliau. Pagriovijē marguoja balti, raudoni dobiliukai, baltaziedēs ramunēs. Kiek toliau matyti baigiančia grūti spjgtuotos vielos tvorele aptvertas daržoviu sklypas. Tai Kamaju vidurine mokyklos mičiurininis bandomasis daržas. Tarytum koks papuošalas geltonuojančios svērēs užgožē runkeliu, morku ir kitu daržoviu lysveles. Visas daržas skendi žalioje piktžoliu masėje...

— Ar tai tikrai mičiurininu daržas? Nejaugi juos prižiūri lokie apsilaidēdētai? — kyła klausimai, pažvelgus į tokį liūdna valzdā.

Pasirodo, tiesa. Šiame sklype dirba ir praktika allekantieji V-VI klasiu moksleiviai, ir mokyklos mičiurininikai. Prie kai kuriu lysveļu nuvirtusios lentutēs su užrašais. Vienoje jų randame tokį užrašā: „Pupelēs, Kaupas — V b klasē, Skerys — Vb

klasē“. Šie mokiniai prižiūri tā pupeliu lysvę. O kaip ji atrodo? Tarp vešlial sužėlusiu piktžoliu vos matyti išdygusios pupelēs. Neivarko savo prižiūrimu daržoviu ir kiti mičiurininikai. Tai Va klasēs moksleivis Džiugelis, prižiūris ridikus ir morkas, šeštokēs Z. Gančiauskaitē ir E. Repelkaitē, visai užleidę piktžolēmis pašariniu griežčiu lysvę ir daugelis kitu moksleiviu. Kur-nekur tik pradēta ravēti.

Gēda moksleiviams taip apleisti savo sklypā. Sutvarkyti jį — ne taip daug darbo. Sklypas teuzima tik 13 aru. Mičiurininu būrelio vadovē mokytoja Vizbaraitē nesuorganizuoja darbo taip, kad mokyklos mičiurininis daržas būtų pavyzdingas ir tvarkingas. Patys moksleiviai tuo taip pat nesirūpina. O sklypelyje viskā reikia tvarkyti. Pirmausia — kaip galima greičiau išnaikinti visas daržoves užgožusias piktžoles. Žolēmis apaugę, nesutvarkyti takai. Laikas būtų sutvarkyti ir sklypā juostančią tvorelę. Rūpestingai mičiurininikai neužmiršta savo sklypā papuošti ir gėlėmis. O jų pas kamajiečius mažai.

B. Rimkutē

O dalgiai dar teberūdyja

„Žvaigždēs“ kolūķijē vilkinama šienapiūtē

Praėjēs pavasaris buvo labai sunkus „Žvaigždēs“ kolūķio nartams. Dēl pašaru stokos tvartuose vos bepastovējo ant koju karvēs, arkltai nebepatempē net tuščiu vežimu.

Atrodo, ši skaudi pamoka turējo gillai pasilikti kiekvieno valdybos nario, brigadininko ir kolūķiečio atmintyje, kad šiemet skirtu rimtā žemesj pašaru bazēs sudarymui.

Praeina geriausiai šienapiūtēs vykdymo terminal, o padaryta labai dar mažai. Per porā savaliu nenušienauta ir pusē daugiamečiu žoliu. Natūraliniu pievu šienavimas dar visai nepradētas.

Anksti rytā, dar rasai nenukritus, atvykstame

į antrąją laukininkystēs brigadā. Kiekvienas, kuris nors bent vienā vasarā paplovē su dalgiu, pasakys, kad plauti anksli, su rasa, yra daug lengviau. Deja, šioje brigadoje nei ryto, nei dienos metu nematēme nė vieno šienpiovio. Tačiau namų palėpēs matēsi nuo praėjusio rudens teberūdyjantieji dalgiai.

Paskutiniams rasos lašeliams krintant sutikome begrižtantį iš pievinēs senā kolūķietį Jonā Kažemēkā.

Atsisēdę ant vežimo krašio, mes kalbamēs su šiuo senuku.

— Aš nesuprantu, kā galvoja kolūķio valdyba, kad pievu nešienauja? — kalba Jonas Kažemēkas. — O gal jiems

Ar nereikētų įnešti pataisā?

„Pergalēs“ kolūķio pirmos laukininkystēs brigados brigadininkas Jonas Malevičius, visų brigados nariu vardu, įsipareigojo pagaminti nemažiau 10 tonu sultinguju pašaru kiekvienai karvei.

Tam tikslui buvo pasēta 6 ha pašariniu šakniavaisiu, gaunant nemažiau 13 tonu iš ha, 6 ha kukurūzu, gaunant nemažiau 25 tonu iš ha. Silosul pasēta 7 ha vienmečiu varpiniu žoliu, kuriu derlingumas numatomas nemažiau 12 tonu iš ha. Viso numatoma pagaminti 296 tonos siloso, arba po 7,8 tonos kiekvienai karvei.

Kas jau įvykdyta

Brigadoje pilnai įvykdyti šių kulturu sėjosi planai. Kad būtų gautas numatytas derlingumas, reikia kiekvienā pasēliu arā kuo rūpestingiausiai prižiūrėti.

Deja, faktai rodo, kad taip dar nėra. Vienā ha kukurūzu augina Rokiškio antroji vidurinė mokykla (direktorius drg. Gudanis). Mokykla kukurūzus pasėjo ir užmiršo. Kukurūzus užgožē varnalēsos, svērēs ir kitos piktžolēs. Dar vienā ha kukurūzu augina Rokiškio miesto pirminē komjaunimo organizacija. Nors kukurūzai čia geresni, bet ir piktžolēs čia didesnēs.

Trumpai tartant, 2 ha kukurūzu yra pavojuje. O tai reiškia, kad brigada negaus apie 50 tonu žaliosios masēs.

Šiuo klausimu brigadininkas Malevičius ne

kartā kreipēsi į kolūķio valdybā, o pastaroji skambino mokyklos vadovybei, tačiau jokių pasekmiu dar nesimato. Galų gale mokyklos vadovai štai kā atsakē: — Mes pasėjome, o toliau — kā jūs norite, tā ir darykite su tais savo kukurūzais... Kur mes dabar sugaudysime mokytojus ir mokinius?

Kukurūzai vadnamai jaunimo kultūra. Tačiau kolūķijē senimas kukurūzus prižiūri daug geriau, negu miesto komjaunimas.

Gēda mokyklos ir miesto komjaunimo organizacijū vadovams, be garbēs pasitraukusiems iš tokio kilnaus ir atsakingo kovos už derliū baro.

Iš ko bus gaminamas silosas?

150 tonu siloso numatoma pagaminti iš kukurūzu, 84 tonas iš vienmečiu varpinu žoliu, 32 tonas iš cukriniu runkeliu ir šakniavaisiu lapu ir 30 tonu — iš įvairiu laukiniu žoliu.

Dabar pats laikas ankstyvojo siloso gamybai. Laukiniu žoliu brigadoje yra daug. Štai prie pačios kolūķio kontoros, buvusios kūdros vietoje, auga įvairios didžiulēs žolēs. Daug tokios žolēs yra Pagruondu žolės kaimo miškuose. Šių žoliu net ir labai alkanas galvijās neēs. O jas susilosavus, išeis puikus pašaras.

Deja, ankstyvąjį silosā galvojama pradėti

V. Dūdēnas

ir jie patvirtina, kad dalgiais pievu šienavimas dar nepradētas.

O kolūķiečiai be darbo nesēdi. Jie visi prakaituoja. Tik, žinoma, ne kolūķio, o savo pasodybinuose sklypuose. Štai kā sako mūsų sutiktas bevagojant bulves kolūķietis Jonas Kanopa:

— Pirmiau apvogsieme savo bulves, o vėliau pustysim dalgelius.

Žinoma, reikia apvagoti ir savo bulves, bet tai atlikti galima vidurdienj, kada žolē sausa, ir jā plauti sunku.

Džiovinant dobilus, čia irgi einama lengviausiu keliu. Nuplovus dobilus ir dienā jiems padžiūvus, jie tuojau vežami į daržines ir kraunami apibarstant druska.

Tai galima daryti esant lietingam orui ir turinti molines arba mūrines patalpas, po kuriu sienas nepraeina oras. Dabar gi klojimų sienos klauros ir, patekus orui, pašaras nustos savo ver-

gaminti tada, kada pradēs lyti ir bus laisvu žmoniū. Išeiua, jeigu lietingu dienu nebus, 30 tonu siloso nebus pagaminta...

Brigadoje karviu ganymai skirti mišiniui buvo pasėti vienu metu. Jū užteks iki rugsėjo vidurio. Kuo vėliau papildomai bus šerlamos karvės? Niekuo. O jas papildomai šerti reikēs cukriniu runkeliu ir šakniavaisiu lapais.

Trumpai tartant, esamomis galimybėmis bus pagaminta tik 236 tonos siloso, arba šj kiekį padalijus 37 brigadoje esančioms karvėms, išeiua po 6,3 tonos siloso kiekvienai karvei. Pridėjus dar 2 tonas šakniavaisiu, išeis po 8,3 tonos sultinguju pašaru kiekvienai karvei.

Todēl brigados įsipareigojimuose reikia padaryti konkrečias pataisas, numatant, iš kur bus pagamintas trūkstantis 60 tonu siloso kiekis. Kad šis darbas vyktų be pertraukos, reikia suorganizuoti nuolatiniu silosuotoju brigadā, aprūpinant ją visomis šiam darbui reikalingomis priemonėmis. O cukriniu ir pašariniu runkeliu lapai labai bus naudingi rudens metu papildomam karviu šerimui.

Brigadoje yra visos sąlygos pagaminti nemažiau 10 tonu sultinguju pašaru kiekvienai karvei. Svarbiausia — gerai prižiūrėti pasēlius ir tuojau pradėti siloso gamybā.

V. Dūdēnas

KUKURŪZŪ NEMATYTI

Labai nemaloniai pasijunta „Artojo“ kolūķio šefas drg. Kamarovas užklausus jį apie kukurūzus ir jų priežiūrā. Ir tikrai yra dēl ko jaudintis. Juk Salu sviesto gamybos įmonēs kolektyvu pasėti 2 ha kukurūzu baigia prapulti žolēs.

— Nuravėsime, nesuspėjame, — skėsčioja rąkomis drg. Kamarovas. Ir taip tęsiasi diena po dienos.

Negertau atrodo ir pačiu kolūķiečiu prižiūrimi kukurūzu pasēliai. Jie dar neravēti, nepurenti, papildomai nepatręšti.

Laukia kaupikū kolūķio bulviu plotai. Bet jų priežiūra dar ne visose brigadose organizuota. Bulvėms kaupiti buvo galima surasti ir žmones, ir laiko, kaip tai padarē V ir VI brigadū brigadininkai Tumonis ir Šešelgis. Čia buvo paskirti du paaugliai, kurie baigia apkaupiti visas bulves. Panašiai galima padaryti ir kitose brigadose.

„Artojo“ kolūķio pirmininkas drg. Diržys ir agronomas drg. Neniškis turi atminti, kad kukurūzai, o taip pat visi šakniavaisiai, derliū duos tik gerai prižiūrėti ir patręšti. Jū priežiūros daugiau delsti nebegalima ir yra būtina šios savaitēs bėgyje užbaigti ravėjimą, kaupimą bei papildomā patręšimą. S. Augulis

„Lenino keliu“ kolūķijē

ŠIENAPIUTĒS BARUOSE

Žemēs ūkio artelēs nariai nušienavo 170 ha natūraliųjų pievu. Nuplauta 100 ha dobilū. Gerai padirbėjo kolūķio I-ji brigada, vadovaujama brigadininko L. Vilimo. Šioje brigadoje jau užbaigtas dobilū plovimas. Šienapiūtēs darbai sparčiai vyksta kolūķio antroje brigadoje. Puikiai atlieka savo darbā su šienapiūve kolūķietis S. Smalstys.

J. Daugaitē

Po 10 tonu siloso

Kolūķijē pačiame įkarštyje ankstyvojo siloso gamyba. Šiuo metu pagaminta 160 tonu šio vertingo pašaro. Silosas gaminamas iš įvairiu piktžoliu, kuriu gausu pakelēse, pamiškēs ir kiuru. Kolūķiečiai šiais metais visuomeniniams gyvuliams paruošē apie 310 tonu ankstyvojo, o iš viso — 1600 tonu siloso. Kiekvienai karvei teks po 10 tonu siloso. N. Savickas

J. Gražys

NERIES VINGYJE

Ten, kur Neris Karoliniškių kalvų papėdėje pasuka į pietvakarius, yra Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto botanikos sodas. Skaisčiųjų bijūnų, rožių ir jazminų apsuptuose laukuose ir šiltnamiuose auga daugiau kaip du tūkstančiai įvairiausių žemės rutulio augalų.

Lankytojus maloniai sutinka botanikos sodo vedėja Aldona Lučinskienė, gelininkė Eugenija Morozaitė, Dėmesį patraukia vakarinė botanikos sodo dalis. Prie Tolimųjų Rytų

kamštmedžio auga išsikerojęs riešutmedis, šilkmedis, abrikosai, amūrinė alyva, o greta jų — šliaužiantis kalnų kadugys. Vyr. preparatorius Vladas Kavaliauskas rūpestingai prižiūri medelyną, kur bus išauginta daug rėtų medžių ir krūmų.

Daug triūsia šiltnamiuose Monika Valentinavičiūtė, Jolanta Stumbrienė, Eugenija Morozaitė. Už tai čia gražiai tarpsta palmės, fygos medžiai, kamforiniai medžiai, papirusas.

Botanikos sodas palaiko ryšius su Italijos, Prancūzijos, Lenkijos, Olandijos ir daugelio kitų šalių universitetais, botanikos sodais bei mokslininkais. Vilniečių botanikų adresu atelna laišakai ir siuntiniai iš Maskvos, Leningrado, Gruzijos, Armėnijos ir daugelio kitų šalių botanikos sodų. Vilniečiai, suvo ruožtu, padeda respublikos vidurinių, septynmečių mokyklų gamtiniams.

Nuotraukoje: botanikos sodo darbuotoja Eugenija Morozaitė prižiūri plėtų kraštų augalus šiltnamyje.

D. Juknevičiaus (ELTA) tekstas ir nuotr.

(Pabaiga. Pradžia 55 Nr.)

Žemdirbystė buvo kultivuojama tikrai derlingiausiose dirvose. Iš grūdinių kultūrų buvo kultivuojami miežiai, kai kurios kviečių rūšys, o taip pat linai ir džluta, lęšiai, žirniai.

Kartu su šiomis kultūromis į naujuosius rajonus buvo atvežtos ir daugelis piktžolų, kurios iki šiol auga mūsų laukuose. Tiesa, kai kurios piktžolės tapo kultūriniais augalais. Antai, vėlyvuju bronzos amžiaus periodu, maždaug 1500 metų prieš mūsų erą, atšalus orui, kultūriniais augalais tapo rugiai ir avižos,

IŠ KULTŪRINIŲ AUGALŲ ISTORIJOS

kurie iki tol buvo laikomi pasėlių piktžolėmis. Atsitiko tai, matyti, taip: vieną atšiaurią žiemą kviečiai iššalo. Surinkę laukuose tik piktžoles — rugius, žmonės buvo priversti varioti juos maistui ir naudoti sėklai. Pajūrio, drėgno klimato srityje įsiviešpatavo avižos, kurios buvo išvestos iš piktžolės — tuščiosios avižos.

Bronzos amžiuje iš Afrikos per Vakarų Europą į Vokietiją atėjo vikiai (kurie taip pat žinomi ir „arklio pupų“ pavadinimu) ir aguonos. Daug kultūrinių augalų

Europai davė Roma. Romėnai į Europą atvežė putkių vaisių rūšių — vyšnią, persiką, abrikosą, kaštoną ir girinį riešutą.

Europiečių 1492 metais atrasta Amerika davė naujų, iki tol nežinotų kultūrinių augalų. Daugelis jų įsiviešpatavo Europoje. Iš Pietų Amerikos pas mus greitai pomidorų, pupelių, pipirų ir molitugo atkilo tokios svarbios kultūros, kaip bulvės ir kukurūzai. Dabar pagrindinės

kultūrinių augalų rūšys jau susiformavo, ir kiekviena jų turi savo daugiau ar mažiau apibrėžtą paplitimo zoną. Bet tai nereiškia, kad nebe-kuriamos naujos augalų rūšys. Ekonomikos procesas, ūkio formų kaitimas reikalauja naujų savybių iš kultūrinių augalų. Reikia pažymėti, pavyzdžiui, kad gyvulininkystė verčia kurti naujas pašarinių augalų rūšis. Vystosi ir techninės kultūros, kurių reikla pramonei.

KOLŪKŲ IR Technika

Lietuvos energetikos vystymo perspektyvos

Lietuvos mokslininkų atlikti tyrimai atskleidžia plačias perspektyvas respublikos energetiniam ūkiui vystyti. Turimi resursai leis 1965 metais pagaminti dvigubai daugiau elektros energijos, negu jos buvo pagaminta 1957 metais. Vidutiniškai vienam gyventojui teks beveik 30 kartų daugiau elektros energijos negu 1940 metais. Vien tik Kauno HES, kuri pilnu pajėgumu bus paleista 1960 metais, gamins kelis kartus daugiau elektros energijos, negu gamino visos Lietuvos elektrinės buržuazijos viešpatavimo metais.

Lietuvos teritorijoje bus penktos galingos Nemuno kaskados elektrinės, šeši bendro 200 tūkstančių kilo-

vatų pajėgumo hidromazgai prie Neries. Be to, numatyta pastatyti daugiau kaip dvidešimt kaimo hidroelektrinių prie mažesnių upių.

Paruošta respublikos aukšto voltažo tinklų išvystymo schema. 1965 metais aukštos įtampos elektros linijų ilgis sieks tris ketvirtadalius žemės rutulio apskritimo ilgio. Žymiai pagerės pramonės įmonių aprūpinimas elektroenergija, bus užbaigtas žemės ūkio elektrifikavimas. Visus Lietuvos energijos pajėgumus numatyta sujungti į vieningą aukštos įtampos tinklą, kuris įeis į Tarybų Sąjungos šlaurės — vakarų energijos sistemą.

Automatinis kontrolierius

Aparatas audinio arba popieriaus judančiai juostai rūšiuoti sukurtas Kauno Politechnikos instituto automatinės telemechanikos laboratorijoje. Automatinis kontrolierius suranda juostinėje medžiagoje dėmes, skilutes bei kitus optinius defektus ir nustato popieriaus arba audinio rūšį. Naujo aparato panaudojimas tekstilės bei popieriaus pramonės įmonėse išvaduos techninius kontrolierius nuo akis varginančio darbo, pagerins produkcijos kokybę.

Automatinis kontrolierius turi „elektros akį“ su foto dauginimo, kuris paverčia šviesos impulsus, kurie atsiranda, kai medžiagoje yra defektų, elektros impulsais ir siunčia juos į apskaičiavimo aparatą. Čia gaunamieji signalai nagrinėjami ir automatiškai nustatoma popieriaus arba audinio rūšis.

Kilnojamas žemų dažnumų vibrometras

LTSR Mokslų akademijos Elektrotechnikos ir energetikos instituto laboratorijos vedėjas A. Nemura ir Kauno Politechnikos instituto docentas V. Nešukaitis sukonstravo ir pagamino prietaisą bet kurios krypties vibracijoms matuoti bet kuriame mašinos bei mechanizmų virpančio paviršiaus taške. Šiuo prietaisu galima labai tiksliai nustatyti labai žemus dažnumus — mažesnius už vieną hercą.

Naujasis prietaisas sveria tik apie 10 kilogramų. Jis yra portatyvus ir gali būti panaudotas laboratorijose, įmonėse, kilnojamosiose remonto brigadose. (ELTA).

Pakabinamoji laistymo mašina

Visasajunginis žemės ūkio masinių gamybos mokslinio tyrimo institutas sukonstravo ligą srovę duondančią pakabinamąją laistymo mašiną DDN — 45. Ji bus laistomos daržovės, techninės kultūros, vaismedžiai ir kiti augalai.

Mašina, kurią valdo vienas žmogus, galima per dieną aplaistyti maždaug tris hektarus pasėlių, jei laistymo norma — 300 kubinių metrų vandens į vieną hektarą. Ji pakeičia prikabinamąją tokio pat tipo mašiną. (TASS — ELTA)

UŽSIENIS NUOTRAUKOMIS

INDIJA. Behilaji metalurgijos gamyklos, kuri statoma su Tarybų Sąjungos pagalba, statyboje. Suvirinimo darbus atlieka kartu indų ir tarybiniai darbininkai.

Nuotraukoje: tarybinis suvirintojas apmoko indų darbininkus.

R. Francevo (TASS) nuotr.

Dėl įvykių Libane

Sukilėliai Beirutą atėmė.

Čekoslovakijos telegramų agentūros nuotr.

Antroji Pabaltijo studentų dainų šventė

Neseniai iš Rygos — iš antrosios Pabaltijo studentų dainų šventės grįžo mūsų respublikos pasiuntiniai. Daugiau kaip pusantro tūkstančio Vilniaus, Kauno, Šiaulių studentų dalyvavo šioje puikioje draugystės šventėje. Čia jie susitiko ne tik su broliškuju Latvijos ir Estijos respublikų studentais, bet ir su kitų broliškujų respublikų — Ukrainos, Baltarusijos,

Karelijos ATSR, Maskvos ir Leningrado pasiuntiniais.

Įdomi ir įvairi buvo studentų šventės programą. Neužmirštama įspūdi paliko eisena su fakelais papuoštomis Rygos gatvėmis, draugystės laužas ant Dauguvos kranto, Dainos ir Šokio šventės. Po studentų šventės

uždarymo visi jos dalyviai nuvažiavo į atžangą Latvijos kampe — Sigulda, kur įvyko senovinės latvių liaudies šventės Ligo inscenizacija.

Nuotraukoje: Lietuvos jungtinis šokių kolektyvas studentų šventėje atlieka „Kepurinę“.

Z. Serapino (ELTA) nuotr.

VII Pasaulinio jaunimo ir studentų festivalio Tarybinis parengiamasis komitetas

TSRS jaunimo organizacijų komitete įvyko įvairių jaunimo, kultūrinių, sporto organizacijų, kūrybinių sąjungų ir sekcijų atstovų, o taip pat kultūros organų, profsąjungų ir kitų visuomeninių organizacijų atstovų pasitarimas. Jame buvo svarstyti klausimai, susiję su tarybinio jaunimo dalyvavimu

VII Pasauliniame jaunimo ir studentų festivalyje, kuris įvyks Austrijos sostinėje Vienoje 1959 m. liepos-rugpjūčio mėnesiais.

Vienos festivaliui pasirengti sudarytas VII Pasaulinio jaunimo ir studentų festivalio Tarybinis parengiamasis komitetas.

Redaktorius Z. LAPINSKAS

KOLŪKIŲ IR GYVENTOJŲ ŽINIAI

Rajono vietinio ūkio valdyba praneša, kad Rokiškio miesto malūnas nuo 1958 m. liepos mėn. 1 d. veikia pilnai.

PILIEČIŲ DĖMESIUI

VITAMINO „C“ SIRUPAS STIPRINA ORGANIZMĄ, SUŽADINA APETITĄ, SUSTIPRINA ATSPARUMĄ LIGOMS. Ypač patariama vartoti vaikams, paaugliams, sergantiems tuberkulioze ir anemija.

Reikalaukite visose valstiniuose. Puvėžio vaistų sandėlis